

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter registreringen i Russian Internationale Ship Register sammenholdt med sagens øvrige oplysninger lægger landsretten til grund, at skibet A tilhører den russiske stat, og at skibet benyttes af B, som er et statsligt forskningsinstitut. Spørgsmålet, om der kan foretages arrest i skibet, er derfor i første række reguleret af lov nr. 198 af 16. maj 1950 om fremmede statsskibe m.v., jf. retsplejelovens § 628, stk. 2.

Tilbageholdelse af fremmede skibe i form af arrest er reguleret i loven om fremmede statsskibe § 3. Efter denne bestemmelse kan arrest ikke foretages i skibe, som den fremmede stat ejer eller benytter, og som anvendes udelukkende i statsøjemed af ikke-forretningsmæssig art.

Landsretten finder, at bestemmelsen efter sin ordlyd og forarbejderne til bestemmelsen må forstås således, at det er forholdene på tidspunktet for arrestens foretagelse, der er afgørende for, om det er muligt at tilbageholde skibet. Det er således uden betydning i relation til spørgsmålet om arrest, at A på det tidspunkt, hvor den fordring, som C gør gældende at have, opstod, ikke blev anvendt i statsøjemed, men som et krydstogtskib. Det er endvidere uden betydning, at A også ved en lang række andre lejligheder har været anvendt forretningsmæssigt. Det skal i stedet vurderes, om den aktuelle anvendelse må anses for udelukkende at være i statsøjemed af ikke-forretningsmæssig art.

Instituttet har oplyst, at skibet A sejlede fra Kaliningrad den 30. oktober 2021 med henblik på at gennemføre en oceanografisk videnskabelig ekspedition, som var planlagt og udført i instituttets regi. Ekspeditionen skulle forske i dybe havstrømme og sedimentering ved Atlanterhavets ryg samt hydrofysiske og hydrokemiske forhold, jf. programmet for ekspeditionen af 16. september 2021. Det er videre oplyst, at der på skibet befinder sig 61 personer, der består af besætningsmedlemmer og russiske videnskabsfolk.

Der er ikke fremkommet oplysninger, der giver grundlag for at anfægte, at A udelukkende blev anvendt til den videnskabelige ekspedition, der er beskrevet i programmet for ekspeditionen.

Landsretten finder, at en sådan ekspedition må anses for at være i statsøjemed af ikke-forretningsmæssig art. Lov om fremmede statsskibe m.v. § 3 er derfor til hinder for, at der kan

foretages arrest i skibet. Landsretten ophæver derfor fogedrettens kendelse.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal C betale sagsomkostninger for begge retter til instituttet med 50.000 kr. Beløbet er til dækning af udgifter til advokatbistand. Landsretten har ved fastsættelsen af beløbet lagt vægt på sagens karakter og omfang, herunder at instituttet ikke havde udgifter til advokat i forbindelse med fogedrettens behandling af sagen, og at sagen for landsretten er behandlet på skriftligt grundlag.

T h i b e s t e m m e s:

Fogedrettens kendelse om arrest i skibet A ophæves.

C skal betale sagens omkostninger for begge retter til B med 50.000 kr. Sagsomkostningerne, der skal betales inden 14 dage, forrentes efter rentelovens § 8 a.

Kærefgiften skal betales tilbage.